

STUDENTEN WEEKBLAD

9^e Jaargang.

No. 25.

HOOFDREDACTEUR: CH. E. DUTILH.

REDACTEUREN: A. E. M. J. HANLO, R. A. D. CORT VAN DER
LINDEN, G. P. NIJHOFF, F. A. VENING MEINESZ.

Donderdag

18 April '07.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR
UITGEVER • DELFT

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdagmiddag 4 uur aan het Redactie-adres: Vlamingstraat 34; daarna en slechts dan, wanneer toch opname in het eerstvolgend nummer gewenscht is, aan dat van den hoofdredacteur: v. Leeuwenhoeksingel 3.

Eerstvolgende REDACTIEVERGADERING op het Bureau van de Redactie, Vlamingstraat 34
Dinsdag 23 April, des middags om 4 uur.

Inhoud.

Prof. Mr. B. H. Pekelharing, door Ts.
Centrale Commissie.
Het „Studentensamfund” in Kristiania, door R. V. L.
Vrouwenkiesrecht, door Van Overveldt.
De wereld om, III, door J. W. G. J. Hz.
Ingezonden. Brief uit Chicago.
Herroepen.
Opmerkingen over de Week.
Boekbespreking.
Ontvangen boeken.
Berichten en mededeelingen.
Agenda.

Prof. Mr. B. H. Pekelharing.

In de Paaschvacantie werd bekend, dat Prof. Pekelharing gemeend had, zijn ontslag te moeten aanvragen uit de betrekking van Hoogleraar in het Staats- administratief- en handelsrecht en de staathuishoudkunde, welke hij aan P.S. en T. H. ruim 33 jaar met zooveel toewijding heeft vervuld.

Die toewijding, in den waren zin des woords, is het, die hem de eigenaardige plaats heeft veroverd, welke hij te midden zijner leerlingen inneemt.

Prof. Pekelharing heeft eene zeer breede opvatting zijner taak gehad. Waar de kennis van verschillende wetten, die van een ingenieur geveerd kan worden, uiteraard gering is en zodoende het administratief recht bij uitnemendheid geschikt schijnt, om als bijvak zonder groote beteekenis voor den ingenieur te worden beschouwd, daar is het Prof. Pekelharing gelukt, dat vak leven in te blazen; het te maken tot eenen factor, van belang voor onze ontwikkeling als een uiterst heilzame zijde van onze overigens te eenzijdig natuurwetenschappelijk-technische opleiding.

Onder ons, studenten, wordt te vaak over het hoofd gezien, op hoe vele punten de praktijk den ingenieur telkens weder in aanraking brengt met wetten en voorschriften, welke eene zekere studie vereischen alvorens men er zich in thuis kan gevoelen. Zonder iets te weten van de algemeene beginselen van de inrichting van ons staatsbestuur, zonder eenig inzicht in de technische eigenaardigheden der wetgeving in het algemeen, moet men wel bij elke gelegenheid voor moeilijkheden komen te staan, die zich niet zoo licht uit den weg laten ruimen. Hoe zeer het onderwijs van Prof. Pekelharing er toe heeft bijgedragen, die moeilijkheden tot een minimum terug te brengen, men vrage het slechts aan de meesten zijner oud-leerlingen.

Doch hoe belangrijk dit ook zij, Prof. Pekelharing wilde zijn onderwijs méér doen zijn. Ten tijde zijner benoeming onderscheidde hij zich reeds door eene velen eenige vrees inboezemende vooruitstrevendheid zijner denkbeelden op maatschappelijk gebied. Helder zag hij vóór zich de plaats van den ingenieur als wetenschappelijk man, bestemd ter organiseering en leiding van de voortbrenging, daardoor geplaatst te midden van de vele vragen, door de verhouding van kapitaal en arbeid in het leven geroepen, vragen,

waaraan men zich niet kan onttrekken, en bij welker oplossing de ingenieur krachtens zijne geheele positie geroepen schijnt eene belangrijke rol te spelen.

Welnu, bij de aanstaande ingenieurs het besef wakker te roepen van hunne verplichtingen in dit opzicht, hen hunne verantwoordelijkheid te doen gevoelen en leiding te geven bij hunne onmisbare studie van sociale en economische toestanden, zodoende bij te dragen tot eene evolutie van die toestanden in ons vaderland in overeenstemming met den onafwijsbaren geest des tijds, ziedaar de schitterende taak, die Prof. Pekelharing zich bij de aanvaarding van zijn ambt als zijne roeping voor oogen stelde.

Aan de vervulling van die taak heeft hij meer dan dertig jaren onafgebroken gearbeid, daaraan werden zijne colleges over staathuishoudkunde en over administratief recht, zoowel als zijn persoonlijke omgang met zijne leerlingen dienstbaar gemaakt. Niet ter kunstmatige aankweeking van eenzijdig-voortstrevende opvattingen, doch ter ontwikkeling van eene eigene, zelfstandige overtuiging bij zijn gehoor, waartoe hij door de onpartijdige waardeering van verschillende richtingen, zonder verloochening van eigen beginselen, zooveel heeft bijgedragen.

Hoezeer Prof. Pekelharing deelde in alles, wat het intellectueel leven onder de studenten betrof, blijkt wel uit zijn eereidmaatschap van Vrije Studie en zijn eere-voorzitterschap van de Debating-club, welke laatste vereeniging vooral zeer veel aan hem te danken heeft.

Voegt men daarbij, dat Prof. Pekelharing steeds alle zorg aan zijne voordrachten wijdde, dat hij tot die docenten behoorde, die buitengewoon fijn gevoelen, hoe zij met hun gehoor in voortdurend geestelijk contact kunnen blijven, dan blijkt een woord van dankbare hulde bij het nemen van het besluit, zich terug trekken uit den geliefden werkring, zeer zeker op zijn plaats.

In hem verliest de Hoogeschool één harer uitnemendste docenten en de Studentenwereld één dier te zeldzame leermeesters, die, de behoeften eener Studentenmaatschappij door en door kennende, gaarne aan de behartiging harer belangen hunne krachten wijden, waar slechts een beroep op deze wordt gedaan.

Ts.

Centrale Commissie.

De Centrale Commissie van Studielangen brengt ter kennis dat zij de volgende inlichtingen omtrent de regeling van de examens, die vóór de zomervacantie zullen worden afgenomen ter bevoegder plaatse heeft ingewonnen en dat zij de bevoegdheid heeft verkregen deze bekend te maken.

Het voornemen bestaat de Propaedeutische examens te doen aanvangen op Dinsdag 21 Mei, waarop deze zullen worden voortgezet tot 24 zoonoodig 25 Mei en waarbij vermoedelijk dezelfde volgorde der voorgaande jaren zal worden gehandhaafd te weten: natuurkunde, wiskunde (2 dagen), technische vakken.

De mondelinge examens in de vakken waarin geen schriftelijk examen wordt afgenomen, zullen direct na afloop van het schriftelijk examen volgen, terwijl mondeling wis- en natuurkunde waarschijnlijk begin Juni zal aanvangen.

Wat betreft de kandidaten die militieplichtig zijn, en in Mei worden opgeroepen, indien te hunnen aanzien de mogelijkheid wordt opengesteld eenigen tijd later onder de wapens te komen, zullen zij bij het mondeling examen voorgaan en dienen zij er dus op te rekenen voor 31 Mei geheel te zijn geëxamineerd.

Van de volgorde waarin de mondelinge examens worden afgenomen met vermelding voor elken candidaat wanneer hij dient present te zijn zal een rooster worden opgemaakt waarvan aan elken candidaat een exemplaar wordt toegezonden. De candidaatsexamen vangen hoogstwaarschijnlijk den 3en Juni aan, doch zoowel deze datum als de bovengenoemden zijn nog niet definitief vastgesteld doch alleen zeer waarschijnlijk.

Het „Studentensamfund” in Kristiania.

We meenen veelal dat er maar één land is, waar de studenten een positie hebben als in Holland: vrij, zelfbewust, aaneengesloten, zonder eenige afscheiding van politiek, godsdienst of stand in één groote vereeniging. Ik tenminste had dit altijd gemeend, totdat ik toevallig in de gelegenheid was een zeer groot feest mee te maken van de groote studentenvereeniging in Kristiania en daar getroffen werd door zooveel gelijkens in wezen, dat de verschillen ons nog te meer interesseeren en tot vergelijking opwekken: „wat is wel de beste der twee regelingen”.

Want de verschillen met onze studenten-corpsen zijn niet klein, dat kon ik al bij mijne oppervlakkige kennismaking bemerken. Zoo heeft het Samfund, dat dan toch een 500 leden telt, geenerlei verplichte kennismaking (om bij het begin te beginnen) men wordt lid door eenvoudige opgave, zonder dat dit eenigermate een voelbaar gemis aan band met zich schijnt te brengen. Het Samfund is eigenlijk in wezen een vereeniging die een gebouw bezit met bibliotheek, billardzaal en vergaderzaal, waar elken Zaterdagavond vergadering gehouden wordt, bestaande uit lezing met debat, daarna gemeenschappelijk samenzijn, dat dan een min of meer kroegjoolachtig aanzien verkrijgt. De aanwezige damesleden blijven tot een uur of 12 en zien dan de wenschelijkheid in te verdwijnen. Een gewoon gezelschapsleven als bij ons bestaat niet, dit is wel een zeer zwakke kant van de regeling. Alle vereenigingen staan buiten het Samfund, dat zijn werkkring dus in hoofdzaak tot deze bijeenkomsten beperkt.

Behalve dit geeft het nog een blaadje uit en worden in plaats van lezingen ook wel tooneelopvoeringen door de leden gehouden.

Nog een kleine eigenaardigheid spruit voort uit het feit dat het onderwijs in Noorwegen geheel kosteloos is. Hierdoor is n.l. de mogelijk van lid worden van het Samfund afhankelijk gesteld van het diploma dat toegang geven kan tot de universiteit en zijn bijvoorbeeld luitenant dikwijls lid van het Samfund.

Vele verschillen met onze toestanden hangen samen met de financiële niet zeer sterke positie van het Samfund en daardoor op indirecte wijze met het feest waartoe men zoo vriendelijk was ook voor mij een kaart verkrijgbaar te stellen; het feest van de uitreiking van de orde van „de Gyldne Gris” eens in zeven jaar gegeven. „De Gyldne Gris” is het spaarvarkentje waarmee men rammelend rond gaat om geld voor de vereeniging, en wie nu maar zeer veel geeft („wie zich verdienstelijk heeft gemaakt voor de „oeconomie” van het Samfund” staat in de statuten) heeft daardoor kans ridder of Commandeur te worden of het Storkors (grootkruis) te krijgen, benevens een daarbij behorende dosis hatelikheden van niet altijd onschuldigen aard. Wel een bewijs hoe ondanks dezen zoo allerongunstigste voortekens de ridderorden gewaardeerd worden is wel dat een staatsraad en een professor gaarne de pijnlijke bewerking ondergaan en zuurzoet voor 't publiek glimlachen en toch door hun spreken blijken geven deze orde werkelijk zeer op prijs te stellen.

In den aanvang is het een eigenaardig ding op een feest te zijn waar men absoluut niemand kent, geenerlei inzicht heeft in eenige verhouding of gebruik; en 't bewijst wel van zeer groote innerlijke verwantschap der volken en daarbij van een zeer groote gastvrijheid als men op het einde het gevoel heeft zich geheel thuis te voelen, te zijn in een geheel, welks geleding men bijna geheel begrijpt, als men ronddraast zooals men niet anders op een Hollandsche kroegjool ronddrazen zou. En dan ziet men dat de verschil-

len wel zeer secundair zijn, en eigenlijk niet van meer belang dan het feit dat men 's avonds laat punch drinkt in der oneindigheid en dat in de feestcommissie ook zeer veel oude reunisten zitten.

Tot de opvallendste verschillen en wel sterk teekenend voor Noorsche toestanden behoort nog wel de aanwezigheid van dames, zij het ook in kleine getale, tot een uur of twee in den nacht, nadat van zes uur 's middags gedineerd en feest gevierd werd. Vooral dat dit bij de studenten geenerlei opzien baart toont een opvatting, waarnaar we in Holland nog wel zeer lange jaren zullen kunnen hopen.

Zoo zijn er nog wel andere zijden van 't studentenleven in Kristiania, die zoo oppervlakkig gezien prettig aandeden, 't was als ware men minder gescheiden, meer een geheel; ook was het feest niet zoo rauw als zoo iets bij ons wel eens verlopen wil. Maar wat wil men tenslotte oordeelen over een studentenmaatschappij uit een enkel feest; daarom weten we te goed hoe ieder feest zijn eigen karakter heeft.

Het belangrijkste blijft in mij die groote verwantschap in aanleg tusschen het Hollandsche en Noorsche studentenleven.

R. V. L.

Vrouwenkiesrecht.

Den 26en Maart j.l. werd te Delft een propagandaver-gadering voor Vrouwenkiesrecht gehouden en wel niet alleen met het doel propaganda te maken, doch ook om te komen tot oprichting van een afdeling der Vereeniging voor Vrouwenkiesrecht, daar er daartoe te Delft reeds voldoende leden waren. Jammer genoeg is deze vergadering bijna niet bezocht geworden door studenten.

De veronderstelling dat het vraagstuk van Vrouwenkiesrecht in onze kringen geen belangstelling zou wekken, lijkt mij niet juist. Ik wijd dit wegblijven behalve aan de naderende examens ook daaraan, dat het houden dezer vergadering van te voren niet genoeg werd gepubliceerd.

Wel kwamen advertenties voor in alle Delftsche bladen, doch door onregelmatigheid in het verschijnen van het S. W. ter gelegenheid van den Diës-Natalis van het D.S.C. heeft deze advertentie daarin ontbroken.

Nu is er een dergelijke propagandaver-gadering op handen in Schiedam.

Om nu diegenen, die belang stellen in het vraagstuk van Vrouwenkiesrecht, of die zouden willen kennis maken met de argumenten die de leden dezer vereeniging voeren tot het vragen van stemrecht voor de vrouw, in de gelegenheid te stellen deze vergadering bij te wonen deel ik hierbij mede, dat deze zal gehouden worden op Vrijdag 19 April in het gebouw Muis Sacrum te Schiedam (aanvang 8 uur 's avonds).

Als spreekster zal dan optreden mevrouw W. van Itallie van Embden, een hoogst begaafde vrouw, die door haar aangenaam orgaan ook nu weer niet zal falen in het boeien harer toehoorders.

VAN OVERVELDT.

De wereld om.

III.

Woensdag 13 Maart.

Donderdagavond, 7 Maart, stapten wij in de Transsiberische spoor en om 11 uur verlieten wij Moscow. Onze trein bestaat uit een dienstwagen, waarin zich bevinden: een bergplaats voor bagage en post, een machinekamertje voor de elektrische verlichting der trein, en slaapplaatsen voor het dienstpersoneel. Dan volgt de restauratiewagen, waarin een „bibliotheek” is, bestaande uit een 20 à 30 Russische en eenige Fransche boeken.

Verder zijn er vier gewone slaapwagens, één eerste en drie tweede klasse wagens. Alles is materieel van de Wagons-lits, die blijkbaar een paar oude wagens op deze lijn wil opgebruiken. De inrichting is ten minste niet up to date, en de ruimte in de tweede klasse is nogal beperkt. Er loopen ook express-treinen samengesteld uit Russisch materieel en dit schijnt beter te zijn. Maar toch hebben wij in onze trein de noodige comfort voor een 13-daagsche reis. Met ons vieren hebben wij juist een afdeling alleen, waarin wij ons heel genoegelijk gehuisvest hebben. De trein is

uitstekend verwarmd, soms wel te goed, en de frissche buitenlucht wordt zorgvuldig geweerd door dubbele ramen.

De locomotieven behoren grootendeels tot twee types. Het eene heeft 4 kleine drijfwielen, van ongeveer 1 meter middellijn, deze ziet men natuurlijk vrijwel uitsluitend voor goederentreinen. Het andere type heeft 3 groote drijfwielen van ongeveer 1.80 meter middellijn, deze soort hebben wij voortdurend voor onze trein. Bij dit laatste type is de ketel hoog gelegen, zoodat de hoogtemaat dezer machines vrij aanzienlijk is. In Eur. Rusland worden alle machines met Naphta gestookt, die in groote reservoirs op den tender meegevoerd wordt en na het verbranden een eigenaardige witte rook geeft, die niet tegen de sneeuw afsteekt. Hier in Siberië wordt gewoon met kolen gestookt, terwijl voor de kleinere vuren, als de verwarming der wagens en voor de keuken uitsluitend hout gebruikt wordt.

Er is langs de lijn een druk verkeer, vooral in Eur. Rusland. Wel ligt er enkel spoor, maar er zijn vele wisselplaatsen en op bijna allen kruisten wij een lange goederentrein. Soms moet hierop gewacht worden, wat niet bevorderlijk is voor de snelheid. Toch rijdt onze trein zeer goed op tijd.

Ook is er een druk personenvervoer. Telkens kwamen wij, vooral in Eur. Rusland, lange treinen tegen met vele wagens 3e en 4e klasse, en enkele 1e en 2e klasse-wagens. In alle klassen is de inrichting doorgaans met ligplaatsen, zelden met zitplaatsen, en dit is noodig, want een reis in Eur. Rusland, om van Siberië te zwijgen, duurt al heel gauw meer dan een dag. Rusland is dun bevolkt, de afstanden tusschen de plaatsen zijn dus aanzienlijk, bovendien is Rusland zelf zeer uitgestrekt. Van de Duitse grens naar Moscow, duurt in een express-trein 36 uur, en van Moscow naar de Siberische grens is op zijn kortst 3 etmalen. In de richting Noord-Zuid zijn de afstanden nog grooter.

De wagens derde en vierde klasse zijn in den regel iets kleiner dan de gewone D-wagens, en evenals deze met een corridor, en de ingangen alleen voor en achter. Zij loopen echter niet op bogies.

De inrichting der derde klasse is goed, ongeveer zooals in de tweede klasse, alleen geen kussens, maar alles in hout, men heeft daar dus telkens twee houten britsen boven elkaar. De passagiers moeten zelf maar voor hun ligging zorgen. In de vierde klasse vindt men drie britsen boven elkaar, en is de afscheiding in afdeelingen geheel afwezig.

Wij zagen echter ook vierdeklassewagens, die niet veel meer waren dan gewone goederenwagens, waarin een paar groote britsen zijn aangebracht. Hierin is de toestand natuurlijk veel minder goed dan in de andere wagens. Mannen, vrouwen en kinderen huizen daarin gezamenlijk, dikwijls voor vele dagen. Zij verwarmen de wagens met houtvuurtjes, waarop zij tevens hun pot koken. Hun brandstof en eetwaar koopen zij aan de kraanpjes, die men aan alle stations vindt. Om de scherpe koude buiten te houden luchten zij weinig. Hoe de toestand in die wagens dus is laat zich begrijpen. Een enkelen keer kwamen wij een trein tegen, nagenoeg uitsluitend uit zulke vierdeklassewagens bestaande. Vermoedelijk waren dat treinen met landverhuizers. Vaker zagen wij personentreinen, met vierdeklassewagens van het betere soort, waarin ook derde klasse, eerste- en tweede klasse wagens waren. Deze laatste zijn echter in die personentreinen lang zoo goed niet als de slaapwagens der express-trein, hoewel toch ook met slaapplaatsen. Natuurlijk zijn er geen restauratiewagens aan deze gewone treinen. De passagiers moeten zelf maar voor hunne voeding zorgen. Maar dit levert geen groot bezwaar op, want, zooals ik boven reeds zeide, kan men aan de stations van alles krijgen. Aan vrijwel alle stations vindt men kraampjes waar brood, worst, snuisterijen, in elke qualiteit en quantiteit te krijgen zijn. Ook wordt aan verschillende stations melk en room te koop geboden. Deze melk kost 5 à 10 kopeken (7 à 12 ct. per flesch) en daar zij goed en smakelijk is, wordt zij zeer veel gekocht. Ook beginnen prentbriefkaarten tot deze streken door te dringen, aan verschillende stations zijn zij te koop.

Behalve voor het doen van inkoop, biedt elk oponthoud aan de stations een heerlijke gelegenheid om wat beweging te nemen en wat frissche lucht te happen. De atmosfeer is verrukkelijk, de Siberische lucht staat dan ook bekend als zeer gezond.

Hevige koude hebben wij nog niet gehad. De laagste temperatuur die ik waargenomen heb buiten (op elk station hangt een thermometer) is 12 Reamur. (In Rusland rekent men altijd met Reamur). Echter was het Dinsdag niet meer dan 5° onder nul. In de nachten is het veel kouder.

Aan de grootere stations staat het altijd vol met menschen, waardoor wij een heerlijke gelegenheid hebben verschillende volkstylen te leeren kennen. Reeds voor den Oeral zagen wij enkele Tartaren, nu zijn wij midden onder de Tartaren en Kalmukken. Maandag zagen wij een groepje Kirghiezen, die meer zuidelijk in de Siberische steppe wonen, maar in sleeden en op hun kleine paardjes naar het station gekomen waren om een landsman af te halen, die met onze trein zou komen (doch niet kwam). Blijkbaar behoorden zij tot de aanzienlijken, hun kleeding was eenvoudig maar welgedaan en zeer dik; zij dragen groote rijlaarzen, van binnen met vacht gevoerd; hun hoofddeksels zijn van wolvenvacht gemaakt en bedekken het geheele hoofd, met de hals, daar zij tot op de schouders afhangen en laten alleen mond, neus en oogen vrij. Er onder dragen zij een klein mutsje, vermoedelijk voor binnenshuis. De mouwen van hun mantel zijn zeer lang, zoodat zij meteen als handschoenen dienst doen.

Tot den Oeral is het land vlak met zeer weinig afwisseling. Het bedekte weder op Vrijdag en Zaterdag verhoogde de eentonigheid dezer onafzienbare sneeuwvelden, want de lucht stak nauwelijks tegen het witte landschap af, waardoor het uitzicht soms niet meer dan een grauwwit vlak was.

Achteraan den trein uitkijkende was het een troosteloos gezicht, de spoorlijn kaarsrecht door het eentonige landschap te zien loopen, tot waar zij zich aan den horizon in de eindeloosheid verliest.

Tusschen de grootere plaatsen zijn maar weinig dorpjes. Met hun van boomstammen opgetrokken huisjes, die dicht en onregelmatig op elkaar staan, liggen zij, half bedolven onder de sneeuw, eenzaam en verlaten te midden dezer witte eindeloosheid en eindeloze witheid.

In Oost-Rusland kwamen wij ook door eenige Mohammedaansche districten. De Islam heeft nogal veel aanhang in Rusland. Globaal zijn er 10 millioen in het geheele rijk, waarvan ruim 7 à 8 in Europa. (De geheele bevolking is 140 millioen, waarvan 119 in Europa).

De Moskeeën die wij zagen, lijken eenigszins op Christelijke kerkjes. Maar de halve maan, en het platform, vanwaar de biddagen afgekondigd worden, laten den waren aard kennen.

Zondags passeerden wij den Oeral. Het weder, dat de beide vorige dagen bedekt en triestig geweest was, had zich hersteld, en heerlijk scheen de zon over het landschap.

De Oeral is ongeveer even hoog als de Harz, althans daar, waar wij er door spoorden. Hij is echter lang niet zoo welig met bosschen begroeid. De meeste hellingen zijn bedekt met laag dennenhout. Ook zijn er eenige kale rotspartijen.

De spoorbaan heeft geen enkele tunnel. Met vele en scherpe bochten wringt zij zich door een dal naar boven, en met steile hellingen bereikt zij de kam. De grootste stijging, die ik aangegeven zag, was 2%. Bij het hoogste punt der baan is een klein monument, een zuil van witten steen, geplaatst. Er ligt hier grootendeels dubbel spoor, op sommige punten is men nog met den aanleg bezig.

Het landschap in den voorgrond was zeer goed te zien, en wij hadden een paar heele mooie kijkjes in diepe zijdalens, of op naburige bergtoppen.

Het vergezicht was helaas beneveld! Hierdoor misten wij veel.

's Middags kwamen wij uit het bergland, waar wij een volle 12 uur in geweest waren, in de groote Siberische steppe. Dit steppenland strekt zich in het Zuiden tot Bokhara en in het Noorden tot de IJszee uit. Westelijk en Oostelijk wordt het begrensd door den Oeral en de Ob. De stad Ob ligt 1500 KM van den Oeral af. Dezen afstand legde de trein in nog geen 2 etmalen af.

Het land is geheel vlak. Op verschillende plaatsen is het dun met boomen bijna uitsluitend berken begroeid. Overigens was alle afwisseling in het landschap door den sneeuw bedekt. Aan een brug merkten wij dat wij een rivier passeerden: het sneeuwveld gaf nauwelijks de plaats van den stroom aan.

En in een rechte loopt de spoorbaan door dit eentonige land heen.

Een helder blauwen hemel en een intense Zonneschijn verdreven de eentonigheid van het landschap, en gaven er kleur en frischheid aan. Zonder dit ware het nog troostelooser geweest dan de sneeuwvelden Westelijk van den Oeral. En de ondergaande zon overtoog het landschap met een zacht rose tint, een weerschijn van den prachtige avondhemel.

's Zomers is de geheele steppe welig begroeid en wordt er landbouw en veeteelt gedreven. De bekende Siberische boter komt voornamelijk hier vandaan. Onnoodig te zeggen, dat de spoorweg een zegen voor het land zal worden. Het

goederenvervoer is hier natuurlijk veel minder. Nog ligt hier geen dubbel spoor, maar men ziet wel de preparatieven er voor. Overal liggen hoopen dwarsleggers en spoorstaven naast de baan, en gisteren kruisten wij een trein, die een geheele brug opgeladen had.

Tot nu toe moeten de vele wisselplaatsen in de behoeften van het drukke verkeer voorzien. Op bijna elke wissel kruisten wij een trein, en het is merkwaardig hoe weinig stoornis dit in den dienst brengt. Onze trein reed zeer goed op tijd, en wij kruisten de exprestreinen in de andere richting precies daar, waar dat volgens de dienstregeling dezer treinen gebeuren moet. Het dwingt werkelijk respect af, zoo goed als alles geregeld is en loopt.

Nabij de Ob lag de sneeuw zeer dun, overal stak het hooge gras er boven uit. Vermoedelijk was de sneeuw weg-gewaaid.

Om de spoorbaan voor het opwaaien van sneeuw bij de sneeuwstormen te beveiligen, heeft men overal langs de baan hekken geplaatst. Deze hebben natuurlijk zeer veel te lijden en moeten vaak vernieuwd worden.

Gisteren passeerden wij de Ob over een groote brug van 7 spanningen. Wij lieten nu het Siberisch steppenland achter ons, en kwamen in heuvelland.

In Ob bevondt zich weer een sterke militaire bewaking. Bij aankomst van onze trein plaatste zich voor iederen wagen een gewapend soldaat, om te verhinderen, dat het volk iets uit de trein zou rooven. Toch kreeg ik hierdoor in het geheel niet een gevoel van onveiligheid, veeleer van het tegendeel. Deze soldaten doen niet veel meer dan de politie bij ons. Gisteren zagen wij een beer. Hij stond op zijn achterpooten, en met zijn bloedige muil grijnsde hij ons aan. Eenige wolven lagen neergeveld om hem heen. In den regel ziet men deze beesten alleen in het hartje van den winter, en niet meer in dezen tijd van het jaar. Het was dus een buitenkansje voor ons, en wij hadden een uitstekende gelegenheid het te zien, want het was in een

der kraampjes, aan het station waarin een handelaar in pelzen en opgezette dieren zijn waar had uit gestald. Gisterenavond kwamen wij voorbij Taiga, het voorstation van Tomsk, dat niet aan de groote spoorlijn, maar aan een zijlijn ligt. Tomsk is de eenige Universiteitstad in Siberië. Er zijn ongeveer 1000 studenten.

Vandaag bevinden wij ons in een laag bergland, tusschen Bogotol en Krasnoïarsk. Wij komen nu in het Jablonoiy-gebergte, dat een uitlooper is van het Altai-gebergte.

De baan gaat zeer op en neer, en heeft veel bochten. Bijna voortdurend zijn de hellingen $1\frac{1}{2}$ 0/0.

Wij hebben nu een veel zwaardere machine. Het is een $\frac{3}{4}$ compound locomotief, de drijfwielen hebben ongeveer 1,20 meter middellijn. De beide voorste paren worden gedreven door den laagdruk, de beide achterste paren door den hoogdruk.

Het landschap is gaandeweg mooier geworden.

De hooge heuvelen zijn met dennen en berken begroeid. Het hout is niet hoog en staat betrekkelijk dun. Door deze bosschen heeft het landschap nu een veel opgewekter en mooier aanzien gekregen, en het heerlijkste winterweer, dat ons hier in Siberië blijft begunstigen, doet de schoonheid ervan te voller uitkomen.

De denneboomen worden door het zonlicht met een gulden gloed overtogen, en de zilverwitte berken steken verrukkelijk mooi tegen de rossige dennenstammen af; de smetteloos witte sneeuw in haar maagdelijke schoonheid glinstert in de zonnestralen. En over dat alles welft zich een wolkelooze, blauwe hemel. En als de avondzon het geheele land met een rossigen gloed overgiet, wordt het uitzicht heerlijk mooi. Voorwaar, wij genieten nu van de heerlijkste wintergezichten.

J. W. G. J. Hzn.

(Zie vervolg Tweede Blad).

ADVERTENTIEN.

Het Weekblad „De Kroniek”

Redacteuren: P. L. TAK en F. M. WIBAUT,

bevat geregeld bijdragen over **Politiek, Economie, Socialisme, Actueele onderwerpen, Literatuur en Beeldende Kunsten.**

Het laatst verschenen nummer publiceert o. a.:

Een aftredend Hoogleraar (Prof. Pekelharing), Staatsexploitatie onzer Spoorwegen,

(bespreking der brochure uitgegeven door de Soc. Techn. Vereen. van Democratische Ingenieurs en Architecten).

Abonnementsprijs f 4,25 per kwartaal.

Proefnummers zendt gratis de Administratie ROKIN 29 - AMSTERDAM.

Zooeven verschenen:

NATIONAAL BELANG
„Onderzoek naar het Vaderschap”
Lezing door Neeltje Lokerse.

2e verbeterde druk.

Prijs 50 cts.

Verkrijgbaar in de meeste Boekwinkels.

Afbeeldingen Diës-Optocht.

Van bovengenoemde afbeeldingen zijn een beperkt aantal ongevouwen afdrukken op goed kunstdruk-papier à f0,25 p. ex. verkrijgbaar bij den boekhandel

J. WALTMAN Jr., Binnenwatersloot 33.

TE HUUR HEERENHUIS met TUIN, OOSTSINGEL 15,

à f 450.— per jaar, uitstekend geschikt voor heeren Studenten. Te bevragen WONINGGIDS, Binnenwatersloot 9.

OPRUIMING

VAN

Mucha Platen en Bloemstudiën
van C. KLEIN en VOUGA,

tegen zeer verminderden prijs,

bij J. WALTMAN Jr., Boekhandel.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 18 APRIL 1907. No. 25.

INGEZONDEN.

CHICAGO, 25 Maart 1907.

Geachte Redactie!

Mijn vorig schrijven, dragend den stempel van een van de interessantste steden van de wereld, wil ik hiermede laten opvolgen door een ander, gedagteekend uit een niet minder belangrijk centrum van menselijk vernuft, Chicago.

Echt Amerikaansch, opvallend, die bouw van huizen en straten, dat verkeer om je heen. Eenvoudig reusachtig, die massa steenen, waarin, waarop en waaronder al het vertier plaats heeft. Het is een gezellige stad, grootsch in aanleg, ruim in bouw en toch verraadt de lengte en rechtheid der straten die hier geen namen dragen doch gemerkt zijn met avenue No., den nog jongen datum van het ontstaan der stad. Het is ontzettend als men de cijfers leest van toename van zielenaantal en huizen-oppervlakte in een betrekkelijk kort aantal jaren. Daaruit kan men opmaken hoe gunstig in ligging en wat een levensvatbaarheid voor industrie sommige streken in Amerika in zich verborgen houden. Het leven op straat is er echt Amerikaansch. Allerhande vervoermiddelen kruisen elkaar over de ruime straten. Electriciteit is hier de hoofddrijfkracht, gebezigd op trams, automobielen, omnibussen etc. die onophoudelijk aan komen snellen. Tusschen al dit gerij en geros, vermeerderd door tal van rijtuigen, karren en handwagens, beweegt zich de Amerikaan, de steeds bezig zijnde man, gejaagd en denkend. Hij is handelaar, uitvinder en constructeur tegelijk, geen wonder dat hij zijn hoofd er bij moet houden, en vooral hier in Chicago, een stad met een geweldig machinebedrijf, waar wonderen der techniek hun oorsprong vinden.

De fabriek van Wiston & Pears is een van die bronnen en het is hierheen dat mijn chef mij als zaakgelastigde heenzond op grond waarvan ik tot mijn reis om de wereld besloot.

Het is een kolossale inrichting. Hoog steken de slanke fabrieksschoorsteenen in de lucht, dikke zwarte rookwolken uitschroevend, die de atmosfeer dampig maken en van onder de daken der lange hallen komt het geraasch van het bedrijf tot ons. Zoo zijn er vele inrichtingen. Tegelijk met de groote industrie een reusachtig handelsverkeer, gemeenschap houdende met alle streken der wereld.

Men kan zich zonder het gezien te hebben moeielijk een idee vormen van hetgeen er in zoo'n stad omgaat, hoe men leeft en werkt, zich bedienend van de natuurkrachten op een wijze dat men er om moet lachen. Ik wil den lezer geen getallen geven noch graphische voorstellingen ofschoon die hier ruim ter mijner beschikking staan, uit vrees tot een droge opsomming te geraken. Die daargelaten, hier in Amerika speelt men met de natuur; grenzen kent men om zoo te zeggen niet en wat men bij ons voor onmogelijk zou houden daar is hier de onmogelijkheid reeds naar een ander ding verschoven. Maar laat ik me niet te veel verbazen over hetgeen mijn oog aanschouwt, het staat te kinderlijk en wij menschen van den modernen tijd wij kunnen wel tegen een stootje, wij zien zooveel rare dingen dat het zoo gek niet kan zijn of we wennen er wel aan. Ook dit heb ik gedaan want New-York deelt deze beschouwingen in sommige opzichten nog in sterkeren mate.

Om van een kleine indruk der stad en zijn bewoners af te stappen en den lezer te verzoeken mij te volgen naar de fabriek wil ik even nog wijzen hoe op en top gentleman de Amerikaan is en niet zonder bijbedoeling. Aan de inrichting was bekend de dag van mijn aankomst. Men had mij gemeld dat een rijtuig mij zou opwachten aan het station en dat mij verder wel terecht zou worden geholpen. Ik begreep wat met mij gebeuren zou, zooals alle groote fabriekseigenaars doen met personen, die nu niet alleen uit nieuwsgierigheid eens komen kijken. Bij mijn aankomst alhier zocht ik dus hiernaar en spoedig was mijn bagage erop gestapeld en in geen tijd maakte mijn voertuig deel uit van de vele andere. Ik was aan de genade van den koetsier dien ik moeielijk verstaan kon overgelaten doch ik bevond er mij niet ongerust bij, althans ik stak een sigaar op en liet maar loopen wat liep. Het duurde nog

al lang voor ik uit deze houding oprees hetgeen mij geen kwaad had gedaan.

Door tal van straten, pleinen en avenues ging het, ja voor afstanden schijnt men ook niet te schrikken, zoodat ik ruimschoots gelegenheid had hier en daar eens een blik te werpen en iets op te merken wat belangrijk kon zijn ter boekstaving in mijn reisjournaal. Heerlijk, alleen wat rookerig en stofferig nu en dan, toch niet onaangenaam; ik was dat grootsteedsche immers gewoon en al twijfelde ik er soms aan, toch wilde ik mij het air ervan geven. Zoo vervolgde de koetsier zijn weg, mij steeds achter zich sleurend waarheen wist ik nog niet maar al spoedig ontwaarde ik een groot hotel „Victoria” genaamd waar halt gehouden werd en ik aan andere handen werd toevertrouwd. Hier bleken de zaakgelastigden en dragers van bestellingen onder gebracht te worden hetgeen geschiedde voor rekening van den directeur-eigenaar. Dit op zich zelf is niets bijzonders maar toch moet ik zeggen droeg de manier waarop alles geschiedde een eigenaardig karakter, wat juist weet ik niet, doch ik wil het even vermelden als teekend den Amerikaan, die alles geregeld heeft en zijn vasten gang van zaken volgt. Het is in dit hotel waar ik reeds met eenige personen kennis maakte die ik bij mijn verdere ontwaringsen zou weerzien en waar ik dit schrijven voltooi in de hoop een volgende keer den lezer te willen verzoeken zijn aandacht te schenken aan hetgeen het Amerikaansch vernuft op technisch gebied vermag.

Herroepen.

Kort nadat in de Staatscourant de oproeping van sollicitanten voor een betrekking als scheikundige aan het te Leiden op te richten Rijksonderzoekingsgebouw, verschenen was; een oproeping die voornamelijk in technologische kringen zulk een storm van verontwaardiging deed opsteken, omdat o.a. doctoren in de technische wetenschappen in aanmerking zouden komen en niet technologen, bevatte datzelfde orgaan dezelfde oproeping nogmaals maar nu in gewijzigden vorm: in plaats van doctoren in de technische wetenschappen stond technologen.

Hiermede is dus deze kwestie opgelost en de vrees voor verkeerde opvatting van onzen doctorsgraad voorloopig van de baan.

Opmerkingen over de Week.

Wat een verschil met de Diës-dagen! Kleine blaadjes aan de boomen, zachter weer. Er wordt gekegeld, met bruine schoenen geloopt, zelfs al met stroochoeden voor de bedekte lucht. De tuin staat soms open, maar die ziet er nog ongezellig uit.

Geen feesten meer. Een gedeelte van de eerste-jaars al naar huis. De kroeg vroeg dicht. 't Balcon over dag bevolkt. Er wordt veel over examens gepraat en schrijver dezes hoeft zich niet te vermoeien. Laga traint, dat hoor je tenminste beweren.

BOEKBESPREKING.

ANNUARIUM DER R. K. STUDENTEN
VOOR r' JAAR 1907.

Werkelijk, de R. K. Studenten mogen trotsch zijn op hun Jaarboek, want zeer zeker neemt dit annuarium een eerste plaats in onder Studentenwerk.

Men moet echter een R. K. Studenten-Jaarboek allermint met eenige Corps-almanak vergelijken, het verschilt er in den grond al mede.

De eigenlijke redactioneele deelen zijn klein te noemen, terwijl de producten van zeer onderscheidene medewerkers een hoofdaandeel vormen. Men teekent 't best het boek door eenige woorden aan te halen uit het voorwoord der Hoofdredactie:

„Dat deze jaargang weer moge zijn een getuigenis van Roomschheid; dat wij geen wetenschap begraven en onze mooiste stemmingen niet behouden voor onszelf”.

En op dit laatste kan dit annuarium zéker roemen, want véél wordt er gegeven.

Het eigenlijke boek vangt aan met een zeer forsche, mooi doorwerkte studie van Dr. M. Schoengen, over „de ontwikkeling van het Hooger Onderwijs in de Middeleeuwen”. Dan volgen vereenigingsverslagen, bijschriften en wat dies meer zij.

Een belangrijke plaats neemt het mengelwerk in, dat is een boekdeel op zichzelf, en zéér zeker is een groot gedeelte bóven 't middelmatige peil.

Werkelijk, wat Mengelwerk betreft, kunnen de verschillende Corps-almanakken met jaloerschheid naar 't Annuarium kijken.

Eén ding moet ik nog opmerken als kleine onattentheid: waarom in de kalender óók niet de data van T. H. en P. S. opgenomen, waar die van de Universiteiten er wél in staan. Maar buiten dit kleine feit kan ik niet anders dan met lof spreken over dit Jaarboek, dat getuigt van forsche werk, van wijding en van smaak, want de uitgave is voorbeeldig.

G. N.

Bibliotheek van Russische Litteratuur. No. 2.

I. W. Gogolj, DE MANTEL, uit het Russisch vertaald door Z. Stokvis.

't Is werkelijk een vooruitgang, dat we sinds eenigen tijd werken en werkjes van Russische schrijvers kunnen lezen, die direct uit 't Russisch vertaald worden. Maar dit zegt nog niet alles. Als alle boeken zóó vertaald werden, mocht men méér dan tevreden zijn. De stijl is vloeiend. Slecht vertaalbare woorden heeft de vertaler in 't Russisch gelaten met een noot. Werkelijk strekken deze uitgaven den heer Stokvis tot eer. Geen onbekende voor ons (hij publiceerde o.a. in „Nederland” eenige zéér interessante Russische schetsen), geloven wij toch, dat hij de eerste is, die een gansche serie Russische werken en werkjes in 't Hollandsch overzet en 't loont de moeite. Rusland heeft een rijke, doch zéér aparte litteratuur, die tot voor korten tijd een geheel onbekend terrein was voor Westersche lezers.

Worden meerdere werken, zooals o. m. bovenstaand ambtenaars-verhaal in 't Hollandsch vertaald, dan zal men zeker véél nieuwe en interessante stof tot lezen vinden.

Uitgave van Maas en van Suchtelen.

F. H. Dostojefsky: WITTE NACHTEN. Uit het Russisch vertaald door Z. Stokvis.

Het is de geschiedenis van een droomer, het is een sentimenteele roman, zooals de schrijver hem zelf noemt.

Witte nachten zijn de zomernachten in Petersburg, wanneer het nooit geheel donker wordt. En ons verhaal loopt over 4 van die nachten; er gebeurt veel. De levensdroomer ontmoet een meisje, vat liefde voor haar op en helpt haar weer in verbinding te komen met haren vroegeren minnaar, waarvan zij nog steeds evenveel houdt. Men moet 't maar eens lezen. De vertaling is karakteristiek en is met genoegen te volgen. Een dergelijk boekje is zonder twijfel voor ieder een aanwinst voor zijne bibliotheek.

ONDERZOEK NAAR HET VADERSCHAP. Lezing door Neeltje Lokerse.

Onlangs ontvingen wij van de schrijfster den tweeden druk van haar lezing. Bekend verondersteld mag worden dat Neeltje Lokerse oorspronkelijk dienstmeid was, werd verleid door een man die haar met haar kind liet zitten en van toen af zich heilig voornam te strijden tegen de lichtzinnigheid waarmede door den man vrouwen bedrogen en verleid worden en daarna zonder hulp achter gelaten, en de overtuiging te doen veldwinnen dat de wet dit kwaad moet beperken, door ook de vader verantwoordelijk te stellen en wettelijk te verplichten tot opvoeding van het door hem verwekte kind. Zij verhaalt een lange reeks van alle min of meer analoge gevallen, waarbij het thema steeds is: een man knoopt kennis met een meisje aan, doet trouwbeloften, het meisje laat zich gaan, de gevolgen komen, maar de man trekt zich daar niets van aan, verbreekt zijn belofte, waardoor voor het meisje doorgaans geen andere weg openstaat om in het onderhoud van zich en haar kind te voorzien, dan door haar lijf verder te koop aan te bieden, m. a. w. in een bordeel te gaan, of zelfmoord te plegen.

Immers het oordeel der menschen over een gevallen vrouw is hard en weinigen zijn er die zich harer aantrekken.

Al de gevallen die zij verhaalt spreken voor zich en stellen het schreeuwend onrecht van de wet in het licht, die slechts één van de twee die schuld hebben aan de gevolgen, slechts de moeder aansprakelijk stelt voor de geboorte van het kind en haar, die daar doorgaans het minst in staat toe is, de plicht oplegt voor het kind te zorgen.

Werkelijk moet men eerbied hebben voor een eenvoudige vrouw als deze Neeltje Lokerse, die op dergelijke wijze en met zulk een overtuiging en toewijding het goed recht van haar en haar zusters bepleit.

?

REVUE VOOR INTERNATIONALISME.

„Deze Revue wil een beeld geven van al wat op het gebied van Internationalisme gedacht en gewerkt is, maar vooral ook van wat nog in de toekomst moet worden gedaan.”

Dit is de eerste zin van de eerste aflevering van den eersten jaargang van het tijdschrift, aan hetwelk zijn oprichters tot doel gaven het praktisch organiseren van den chaos, welke totnogtoe het internationalisme voorstelde. Immers, tot voor korten tijd uitte de internationale gemeenschapsidee zich slechts op geheel van elkaar geïsoleerde gebieden, ontbrak er het universeele aan, dat juist het hoofdkenmerk moet wezen; weliswaar bestaan er reeds organisaties voor politieke, economische en zedelijke belangen, als Roode Kruis, Suez-kanaal, post-en telegraaf, om slechts enkele weinige voorbeelden uit de ontelbaar vele te noemen; alsook voor wetenschappelijke, gezondheids- handels- en industriele belangen; maar geen enkele dier organisaties houdt genoeg in het oog dat zij slechts in een éenzijdige uiting van het veelzijdig geheel, van de groote Idee, die eerlang ook de meest onverschilligen zal bezielen, van de Idee der wereldgemeenschap, wier verwezenlijking de oplossing zoowel van alle praktisch-economische als moreel-filosofische vraagstukken zal beteekenen.

Wij leven in den tijd van de organisaties op grooten schaal; van de organisatie van het kapitaal en die van den arbeid. Nog staan deze beide organisaties vijandig tegenover elkaar; maar de eenheid hunner toekomst ligt in „de Eenheid van den Geest zelf, de al-menschelijke organisatie der scheppende gedachte.”

Zooals gezegd op velerlei gebied zijn groote geesten erin geslaagd internationale lichamen te scheppen, welke zich zekere bijzondere belangen der geheele menschheid aantrekken. Verre van hetgeen door hen bereikt werd gering te schatten, kan men aan hun doel een eenzijdigheid bemerken, die niet bevorderlijk is voor het slagen bij het nastreven van het ideaal in een ieder dit idee van het internationalisme doen geboren worden; ja zelfs komt het voor dat zij elkander onbewust tegenwerken. Om hieraan een eind te maken, de verschillende krachten te combineren en alle versnippering tegen te gaan, besloot het „Bureau der Stichting voor Internationalisme te 's Gravenhage” tot de uitgave van haar Revue, welke tweemaandelijks in een Hollandsche, Duitsche, Engelsche en Fransche editie zal verschijnen.

Men heeft zich de medewerking verzekerd van een groot aantal bekende geleerden, politici en schrijvers. Zoo bevat deze eerste aflevering bijdragen van Björnson, Nico van Suchtelen, William Stead en nog verscheidene anderen. Als één van de middelen, waarvan de internationalisten zich veel, zoo niet het meest voorstellen, om hun doel te bereiken, mag gelden de bouw eener wereldhoofdstad, die zal zijn het centrum van het intellect. Alle instellingen op wetenschappelijk, economisch en ander gebied, zullen zooveel mogelijk aldaar gevestigd worden.

„Een stad zal verrijzen, de hoofdstad der wereld, waarin zich zal concentreeren het Intellect aller volkeren om daar, in georganiseerde en voortdurende samenwerking het groote brandpunt te vormen der al-menschelijke cultuur.

„The brains of the World” (William Stead) zal deze stad zijn, het hersensysteem waarin de leidende gedachten zullen ontstaan die eens de geheele menschheid zullen bestieren. Door haar ontwikkeling zal de menschenwereld eerst volgroeid zijn tot één enkel organisme, waarvan de deelen, op centraal bevel luisterend, kunnen werken naar hooger doelmatigheid, door de schepping van dit Internationale centrum wordt de symbiose der naties eerst volkomen”. Dr. P. Eijkman en Paul Horrix ontwierpen het plan van die wereldhoofdstad; de architect K. P. C. de Bazel zorgde voor het technische gedeelte.

Men wil deze stad doen verrijzen noord-oostelijk van Den Haag. Het centrum zal zijn een groot plein, waaromheen zich groepeerend verschillende akademiën, als die van Schoone kunsten, van Pedagogie, Hygiëne, Economie en van Anthropologie. Een breede boulevard voert van daar naar het hoogste punt, den Musschenberg, welke in dit plan bestemd is voor het Vredespaleis, met een park in de laagte er voor. Een viadukt over het kanaal moet de voornaamste verbinding vormen tusschen nieuwe en oude stad. Zooveel mogelijk zal men de natuurlijke bodemgesteldheid in wezen laten; 't is bijna onnoodig te vermelden dat ook de hygiënische eischen bij het maken van het ontwerp niet uit het oog verloren zijn.

Naast een en ander omtrent dit grootsche plan, bevat deze aflevering een bijdrage van Francis Wux Fox over een internationaal federatief gerechtshof, een van Mr. J. van Schevichaven over „De Levensverzekering als Internationaal Instituut”, benevens nog veel anders, alles zaken van internationaal belang rakend en zeer wetenswaardig, evenwel te uitgebreid om er hier een overzicht van te geven. Ongetwijfeld zal deze uitgave, indien haar inhoud altijd zoo belangwekkend en van de hand van even bekende mannen zal zijn, haar doel niet missen, te meer daar haar verschijnen in meerdere talen een groot aantal lezers waarschijnlijk maakt.

„Pro & Contra”, Serie III, No. 1.

DE GENEZINGEN TE LOURDES.

Pro: Dr. A. C. A. Hoffman.

Contra: Dr. J. Borst.

Baarn, Hollandia-Drukkerij.

De strijd tusschen twee richtingen in de medische wetenschap, waarvan de eene gelooft aan de wonderwerking van de bron te Lourdes, de andere haar toeschrijft aan auto-suggestie van den patient, die doorgaans bovendien nog in sterke mate als lijdende aan hysterie moet worden beschouwd, is veel te uitgebreid dan dat dit boekje ons iets meer dan een oppervlakkig beeld er van zou kunnen geven.

Bovendien zal men nooit het over de kwestie eens worden, zoolang dit eene groote verschilpunt blijft bestaan, dit namelijk dat de „ongeloovige richting” of niet zich laat overtuigen van de betrouwbaarheid der doctoren die de wondergenezing waarnamen, of ontkent dat zij genoeg op de hoogte waren van ziekteverschijnselen welke een gevolg zijn van hysterie om te kunnen uitspreken het oordeel dat de genezing daar op generlei wijze verband mee hield.

Voor den leek lijken de genezingen, of zij dan een gevolg zijn van een werkelijk wonder of eenvoudig een uitvloeisel van het gestel van den genezen persoon, verbazingwekkend.

Verschiedene gevallen worden door de schrijvers van pro en contra aangehaald en dikwijls worden dezelfde gebruikt om er hun niet alleen uiteenlopende, maar zelfs tegenstrijdige theorie mee te staven.

De oorsprong der Lourdes-legende is sprookjesachtig. Van spelende kinderen was er één dat zich in een ravijn verborg, toen het plotseling een verschijning zag van de Moeder Gods. Ongeveer tegelijkertijd ontvloeide aan de rots een dunne straal water, die tot den huidigen dag nog bestaat. Het wonderbaarlijk ontstaan van deze bron verbreidde zich snel tot ver buiten Frankrijk zelf en vele bedevaartgangers kwamen naar Lourdes om zich van de meest uiteenlopende kwalen te doen genezen. In den laatsten tijd worden alle bedevaartgangers voor en na de processie en de wassing geneeskundig onderzocht en geboekstaafd in welke gevallen genezing plaats had. Hoofdzakelijk komt nu het debat tusschen Dr. Hoffman & Borst hierop neer, dat de een dit onderzoek voor afdoend, de ander voor onvoldoende houdt. Wat evenwel ook nog nader blijken moge de waarheid te zijn, uit beide gezichtspunten beschouwd blijft de kwestie belangwekkend en zal zij wel jaren lang een punt van onderzoek voor de medici blijven uitmaken.

ONTVANGEN BOEKEN.

Vijf Geneeskundige Leekeboekjes, door Dr. J. Schrijver.

Baarn, Hollandia-Drukkerij.

—o—

Pseudo-Marxisme, door Is. P. de Vooy.

A'dam, Maas & Van Suchtelen.

—o—

Bibliotheek van Russische Litteratuur, No. 2, 3, 4.

A'dam, Maas & Van Suchtelen.

—o—

Revue voor Internationalisme onder Redactie van „Het Bureau der Stichting voor Internationalisme te 's-Gravenhage”.

A'dam, Maas & Van Suchtelen.

—o—

Sociaal-Technische Vereeniging van democratische ingenieurs en architecten. Staatsexploitatie onzer Spoorwegen.

A'dam, Maas & Van Suchtelen.

—o—

Annuaireum der R. K. Studenten.

Uitgegeven bij G. T. Theonville, Leiden.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

De Redactie voor den Almanak van den D. S. B. is dit jaar samengesteld als volgt:

P. H. Goedhart,	Voorzitter.
W. H. Veldhuis Az.,	Secretaris.
W. Slagter,	Penningmeester.
J. F. L. Koning,	Archivaris.
H. Couvert,	Commissaris.

—o—

SNJEUNTOJOUNSSELSKIP „FRISIA”.

Takomme Snjeun gaêrkomste bij YPE KALT, om tsien ûre krekt, Alde Delft 23.

A G E N D A.

DELFT.

Maandag 22 April. Stads Doelen. Rotterdamsch Tooneelgezelschap: Blanchette, gevolgd door Zenuwachtige Vrouwen. Aanvang 7½ uur.

DEN HAAG.

Vrijdag 19 April. Dierentuin. Fransche Opera: Manon Lescaut; 8 uur.

Societeit in 't Bosch: Muziekuitvoering; 8½ uur.
Ned. Tooneel: De Vreemdelinge; Onze Kate; 8 uur.

Zaterdag 20 April. Diligentia: Liederavond van Julia Culp; 8 uur.

Fransche Opera: La Geisha; 8 uur.

Gebouw voor K. en W. Gezelschap Prot: Een huwelijksreis; 8 uur.

Zondag 21 April. Gebouw v. K. en W. Gezelschap Prot: Coralie & Co.; 8 uur.

Maandag 22 April. Gebouw voor K. en W. Ned. Opera-vereeniging: Lohengrin; 7½ uur.

Fransche Opera: Les saltimbanques; 8 uur.

Woensdag 24 April. Schouwburg. Tournée Zeller: Les précieuses ridicules; Athalie; 8½ uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 19 April. Tivoli-Schouwburg. Brondgeest-ensemble: Mamsel Nitouche; 8 uur.

Groote Schouwburg: Blanchette; Zenuwachtige vrouwen; 7½ uur.

Zaterdag 20 April. Groote Schouwburg. Opera-vereeniging Amsterdam: Lohengrin; 7½ uur.

ADVERTENTIEN.

EGLISE WALLONNE.

Service tous les dimanches à 10 heures et demie.

Een mooie één-jarige ULMERDOG

TE KOOP (reü).

Adres ACHTEROM No. 86.

CHARLES ABRAAS.

-- -- PHOTOGRAAF D. S. C.

OUDE DELFT 145

-- -- TELEPHOON No. 295.

ATELIER EERSTE RANG.

ONDERSCHIEDINGEN:

s-GRAVENHAGE 1904.

's-GRAVENHAGE 1906.

GENUA - - - 1905.

DRESDEN - - - 1906.

VERSCHENENEN:

TRILBY

DOOR

GEORGE DU MAURIER.

Goedkoope uitgaaf met 120 illustraties.

Ingenaaid f 0,90; Gebonden f 1,25.

Voorhanden bij J. WALTMAN Jr.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend,

W. DE HOOGH.

Handelskaart van Nederland

Bewerkt door S. C. BRUINS,

met aanwijzing van de geregelde Overzeesche en Binnenslandsche Stoomvaartverbindingen, de Spoor- en Tramwegen, Telegraaf en hulpteleggraaf, Telefoon en hulptefoon, benevens de dagen der voornaamste weekmarkten.

SCHAAL: 1.400.000,

met Alphabetische Klapper.

Prijs f 1,50.

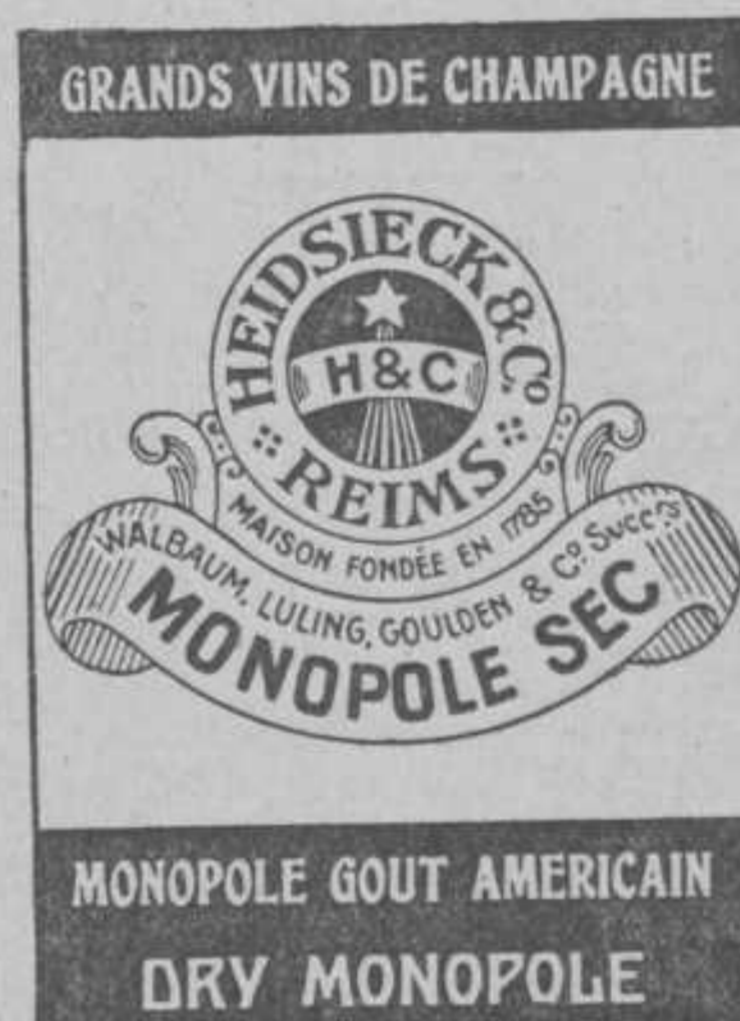
Voorhanden bij J. WALTMAN Jr., Boekhandel.

Beknopte Handleidingen bij het Onderwijs aan de Technische Hoogeschool.

Aan de koopers van Handleiding No. 8 (Kinematica) wordt meegedeeld, dat de 2e aflevering verschenen is en tegen inwisseling van den bon bij den uitgever verkrijgbaar is.

Thans zijn ook verschenen:

- Nº. 11. ORGANISCHE SCHEIKUNDE.
AROMATISCHE VERBINDINGEN II.
Nº. 12. TOEGEPASTE MECHANICA. — KNIK.
Nº. 13. HOOGERE ALGEBRA.

Biljarts „'t Is-Me-Edso",

overtreffen ieder ander fabrikaat.

Te bespelen Stations-Koffiehuis.

KRUIF.

Wendt U voor het afsluiten uwer passage naar Ned.-Indië tot

J. DE KUYSER & ZONEN,

Agenten Stv. Mij. „ROTT. LLOYD" en Stv. Mij. „NEDERLAND".